

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Адлер О. О., Ратушняк О. Г., Тарасюк Н. М. Еквівалентність обміну в системі економічних відносин підприємств молокопродуктового підкомплексу АПК	213
Ардашкіна Н. С. Ключові питання розвитку стратегічного управління	215
Білоусова М. М. Оптимізація асортименту хлібобулочної продукції на підприємстві задля підвищення рівня інвестиційної привабливості	217
Войнаренко С.М. Вплив реклами на конкурентоспроможність підприємств мобільного зв'язку	220
Глущенко Л. Д. Формування промислових кластерів як напрямок розвитку малих підприємств з технологічними інноваціями	222
Гудзь Ю. Ф. Наукові погляди на вибір підприємствами стратегії швидкого зростання економічного потенціалу	224
Дворніков М. Є. Роль первинних трудових колективів в управлінні сучасним аграрним підприємством	228
Дерев'яга П. И. Информационные технологии управления предприятием как фактор конкурентоспособности	232
Дерев'янюк О. Г. Продуктовий PR як інструмент управління репутацією підприємства	234
Джеджула В. В. Інвестування заходів енергозбереження промислових підприємств	236
Джоган Т. Р. Теоретичні аспекти управління фінансовою безпекою підприємства	240
Спіфанова І. Ю., Вітрук Ю. О. Аналіз власного капіталу вітчизняних підприємств	243
Спіфанова І. Ю., Мельник О. В. Сутність рентабельності підприємства	245
Спіфанова І. Ю., Підручна І. М. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства як економічна категорія	247
Спіфанова І. Ю., Сьома О. О. Напрями підвищення рентабельності вітчизняних підприємств	249
Живко З. Б. Економічна безпека підприємства в площині протидії економічним злочинам	251
Жмайлова О. Г. Фінансовий капітал підприємства: формування, використання та аналіз	254
Журко Т. О., Мельник О. С., Швець О. Б. Оптимізація впливу господарських ризиків на фінансовий стан підприємства	257
Зянько В. В., Калугаряну Т. К. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства в сучасних ринкових умовах	260
Зянько В. В., Осадча В. В. Сучасні методи оцінювання ліквідності балансу підприємства	263
Іванова Л. Б. Оцінка «зацікавленої» угоди у бухгалтерському обліку сучасного підприємства в умовах антикризового управління	266
Карачина Н. П., Войт В. В. Розробка маркетингової стратегії як ключовий фактор успіху підприємства	269
Карачина Н. П., Каменчук Н. О. Особливості продаж в сегменті B2B	272
Карачина Н. П., Лю Венъцзюнь Концентрація управління фінансовим станом сучасного підприємства	275
Карпунцов М. В. Страхування як інструмент забезпечення ризикостійкості торговельного підприємства	277
Коваль Н. О., Свиридовська Ю. Ю. Управління ліквідністю промислових підприємств	279
Кулик І. М., Слободянюк Д. М. Головні чинники, що впливають на процес прийняття рішень фізичними особами при розміщенні коштів на депозит в комерційних банках	283
Левків Г. Я. Теоретичні основи маркетингового менеджменту у сфері агропромислового комплексу	286
Лисенко Ю. В., Нагорна І. С. Стратегічне управління на	290

4. Звіт про рух грошових коштів: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 4 [Електронний ресурс]: від 31.03.99 № 87 зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: [http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg= z 0398-99](http://zakon1.rada.gov.ua/?nreg=z 0398-99). – Назва з екрана.

5. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: учеб. пособие для вузов / Пер. с франц. Под ред. Я.В. Соколова. - М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. - 576 с.

6. Сорокина Е. М. Оценка и прогнозирование денежных потоков предприятий / Е. М. Сорокина // Аудит и финансовый анализ, 2003.- 465 с.

7. Бочаров В. В. Управление денежным оборотом предприятий и корпораций. / В. В. Бочаров - М.: Финансы и статистика, 2001. - 144 с.

8. Поддегорін А. М. Ефективність управління грошовими потоками підприємства / А.М. Поддегорін, Я.Л. Невмержицький // Фінанси України. - 2007. - №11. – 130 с.

9. Васюренко О. В. Фінансове управління потребує точного визначення окремих понять / О. В. Васюренко., Г.М. Азаренкова // Фінанси України. - 2003. - №1.

УДК 336.288.3

**Спіфанова Ірина Юрїївна, канд.екон. наук, доцент;
Сьома Олена Олександрівна,
Вінницький національний технічний університет**

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В ринкових умовах господарювання метою діяльності будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності є отримання певного розміру прибутку. Значна увага до прибутку зумовлена тим, що він є не лише показником, який характеризує ефективне функціонування підприємства, проте має важливе практичне значення. Саме прибуток є джерелом формування фінансових ресурсів підприємств. Разом з тим, прибуток як і будь-який абсолютний показник, не надає можливості оцінити в повній мірі ефективність господарської діяльності. Досліджуючи прибуток як можливість подальшого розвитку і ефективного функціонування підприємства, необхідно велику увагу звернути й на відносний показник прибутку – рентабельність, а також визначити напрямки підвищення рентабельності.

Питання, пов'язані із сутністю та напрямками зростання прибутку розглядаються в роботах таких зарубіжних та українських вчених як І.О. Бланк, О. С. Філімоненко Р. Коха, А. Д. Шеремет, та ін. В роботах В. Меца , М. А. Болюха, Н. О. Власової розглянуто питання аналізу, прогнозування та планування фінансових результатів.

Метою даної роботи є аналіз резервів підвищення прибутковості вітчизняних підприємств.

В сучасній економічній літературі поняття прибутку вчені трактують по-різному. На думку І. О. Бланка, Н. М. Селезньової прибуток являє собою виражений у грошовій формі чистий дохід підприємця на вкладений капітал, що характеризує його винагороду за ризик здійснення підприємницької діяльності, який представляє собою різницю між сукупним доходом і сукупними витратами в процесі здійснення цієї діяльності [2, с.15; 3, с. 198-199]. Відповідно до П(С) БО 3 «Звіт про фінансові результати» прибутком є сума, на яку доходи від певного виду діяльності перевищують витрати [3]. Дещо схожим є визначення прибутку, подане А. А. Мазаракі, який визначає прибуток як різницю між ціною реалізації та собівартістю продукції, між обсягом отриманого виторгу та сумою витрат на виготовлення та

реалізацію продукції [4, с. 449].

Отже, прибутком в цілому є частина доходу, яка залишається в розпорядженні підприємства після покриття витрат, понесених на отримання даного доходу з урахуванням певного рівня ризику.

Отриманий підприємством прибуток використовується для фінансування господарської діяльності. Оскільки прибуток є основним джерелом фінансування господарської діяльності, підприємства прагнуть отримати певний рівень прибутку, тобто забезпечити певний рівень рентабельності.

Рентабельність порівняно із прибутком є більш інформативним показником, оскільки надає можливість оцінити ефективність господарської діяльності та формування прибутку, забезпечуючи порівняння отриманого прибутку із понесеними витратами, вкладеними ресурсами. Рентабельність безпосередньо пов'язана з отриманням прибутку. Однак її не можна ототожнювати з абсолютною сумою отриманого прибутку [5, с.64]. Це пояснюється тим, що не завжди прибуток та рентабельність змінюються в одному напрямку. У випадку, якщо підприємство неефективно використовує наявні ресурси, несе високий рівень витрат на отримання певного рівня доходу, рентабельність може зменшуватись поряд із зростанням прибутку. Крім того, іноді отриманий рівень прибутку може бути таким, що створить ситуацію, за якої підприємство отримує низький рівень рентабельності.

Економічна сутність рентабельності розкривається через систему показників, зростання яких оцінюється як позитивна тенденція. Для оцінки ефективності діяльності підприємства можуть використовуватися різні показники рентабельності, зокрема такі, що характеризують рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність залученого капіталу, рентабельність витрат, рентабельність продажу тощо [6].

Забезпечення зростання прибутковості зумовлює необхідність пошуку невикористаних можливостей її збільшення, тобто резервів зростання прибутку та зниження рівня витрат.

Перспективним напрямом підвищення прибутковості, а також збільшення рівня конкурентоспроможності підприємств є впровадження інновацій. При цьому інновації на підприємстві можуть впроваджуватись у різноманітних формах: розробка нових видів продукції, використання енергозберігаючих інноваційних технологій, впровадження нових ідей виробництва.

Серед інновацій для підприємств з точки зору підвищення прибутковості доречним є використання й таких інновацій як маркетингові. Маркетингові інновації передбачають використання інновацій у маркетингу в процесі створення та розповсюдження товарів. Перше фундаментальне дослідження в даному напрямку здійснене Теодором Левіттом, який у 1962 р. вивчав можливості зростання та отримання прибутку через маркетингову інновацію [7]. Т. Левітт вказував на недооцінку маркетингових інновацій, наголошував на значенні нових маркетингових методів для розвитку бізнесу і вперше висунув концепцію «marketing R&D»-досліджень і розробок у маркетинговій сфері.

Дослідження більше ніж 700 німецьких компаній надало можливість зробити висновок, що маркетингові та технологічні інновації не тільки є комплементарними, але й у певних випадках можуть замінювати одна одну, тобто можуть розглядатись як субститути [8]. Саме тому, зважаючи на обмеженість фінансових ресурсів для впровадження технологічних інновацій, одним з перспективних напрямів підвищення рівня рентабельності вітчизняних підприємств може стати маркетингова інновація.

Таким чином, прибуток є метою діяльності підприємств. В процесі господарської діяльності підприємства прагнуть досягнути певного рівня рентабельності з метою

підвищення ефективності діяльності. Серед резервів зростання рівня рентабельності на сьогодні поряд із традиційними вітчизняним підприємствам варто звернути увагу і на ті, що набувають активного розвитку в європейських країнах: впровадження технологічних та/ або маркетингових інновацій.

Література

1. Бланк И. А. Управление прибылью / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 1998. – 544 с.
2. Селезнева Н. Н. Финансовый анализ : Учебное пособие / Селезнева Н. Н., Ионова А. Ф. -М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2002.– 479с
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати", затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р., № 87 // Право. Податки. Консультації : зб. систематизованого законодавства. – 2008. – № 1. – С. 85-90.
4. Мазаракі А.А. Економіка торговельного підприємства : підруч. ; під ред. Н.М. Ушакової. – К. : Хрещатик, 1999. – 800 с.
5. Баліцька В. Доходи та рентабельність діяльності підприємств України: макроекономічна оцінка // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. - №9. – С.62-63.
6. Зянько В.В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум./ В.В.Зянько, І.Ю. Спіфанова/ ВНТУ, Вінниця, 2008– 83 с.
7. Levitt T. Innovation in Marketing: New Perspectives for Profits and Growth. New York / T. Levitt // McGraw Hill. – 1962. – 253 p.
8. Marketing Innovation and R&D Capabilities – More Than One Way to Innovation Success? [Електронний ресурс] / М. Bhargava, R. Chatterjee, С. Grimple, W. Sofka. – Режим доступу: http://iri.jrc.ec.europa.eu/concord-2011/papers/Bhargava_Mukesh.pdf

УДК 658:65.012.8

Живко Зінаїда Богданівна, канд. екон. наук, доцент,
Львівський державний університет внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В ПЛОЩИНІ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ЗЛОЧИНАМ

Для адаптації підприємства до кон'юнктури ресурсних ринків, відповідності техніко-технологічної бази технологічному прогресу та підвищення рівня прибутковості підприємства здійснюється забезпечення економіко-організаційного механізму економічної безпеки підприємств (ЕБП). Головним результатом забезпечення ЕБП є формування стратегії розвитку економіко-організаційного механізму економічної безпеки.

Для здійснення суб'єктами господарської діяльності функцій підприємництва з максимальною ефективністю необхідно дотримуватися основних принципів, які законодавством України (зокрема, ст. 44 Господарського Кодексу України) визначені як (1) вільний вибір видів діяльності; (2) залучення на добровільних засадах до здійснення підприємницької діяльності майна та коштів юридичних осіб і громадян; (3) самостійне формування програми діяльності та вибір постачальників і споживачів, встановлення цін відповідно до законодавства [1] та ін.

У кожний історичний період існували свої рецепти виживання і поступового розвитку підприємства. Деякі з них втратили свою актуальність, проте актуальність окремих лише посилилася з часом. Підприємства в середовищі постійних трансформацій повинні зосереджуватися не лише на внутрішніх умовах

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009